І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 89. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го ТРАВНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 11, 1960 No. 89. VOL. LXVII.

УРЯД КОРИСТАЄ З НОВОГО ЗАКОНУ ДЛЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ У ВИБОРАХ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ЗАРЯДИВ КОНТРОЛЮ ВИБОРЧИХ СПИСКІВ В 4-ох СТЕЙТАХ

Вашингтон. — Генеральний прокуратор Вільсм П. Роджерс 9-го травня видав зарядження, згідно з яким урядовці з 4-ох повітів в 4-ох південних стейтах мають виявити виборчі списки. Зробив він це на основі нового закону про оборону громадянських прав, який президент Айзенгавер підписав 6-го травня. Агенти Федерального Бюра Інвестиґацій контролюватимуть списки виборців і мають право зробити з них фотокопії. Коли б урядовці не хотіли виконати зарядження головного прокуратора, тоді місцеві федеральні суди видадуть відповідні накази, і непослушні голови виборчих комісій були б карані за непослух федеральному судові згідно з новим законом про громадянські права. Генеральний прокуратор Роджерс видав зарядження контролювати списки виборців в так званих „нульових" повітах, це значить в таких, де досі не зареєстровано ані одного чорного виборця, хоч число негрів у виборчому віці є більше від числа білих. Повіт Мек-Кормик в Південній Каролайні має 2,625 негритянського населення у виборчому віці, але ні один негр не є зареєстрований, білих у виборчому віці є там 2,077, з чого зареєстрованих є — 1,399. Повіт Іст Керролл Періш, Луїзіяна, має 5,330 негрів і 3,223 білих, з яких є 2,212 зареєстрованих а з-негрів ніхто. Подібно є в повіті Вебстер, Джорджія, де є 1.296 негрів і 949 у виборчому віці, з білих є 934 зареєстровані, а з чорних ніхто. В повіті Вилкокс, Алабама, білих — 3.056, з того 3,040 зареєстрованих, а з 8,218 чорних ніхто не є зареєстрований. Роджерс заповів, що це тільки початок контрольної інспекції виборчих списків, на яких із дискримінаційних практик не вписується виборців негритянського населення. Департамент справедливости порушить також справу так званих „поручителів", бо гадає, що вона не є згідна з конституцією, і ручителів вимагають також на те, щоб не допускати негритянського населення до користання з виборчих прав. В деяких повітах вимагають, щоб громадянин, який дійшов до виборчого віку і хоче зареєструватися як виборець, привів із собою двох або й більше ручителів. Коли в деяких повітах немає зовсім зареєстрованих чорних виборців, або є їх дуже мало, то важко є новим виборцям знайти потрібних ручителів.— Повітовий прокуратор в Мек-Кормик Фред Бузгордт заявив, що він співпрацюватиме з інспекторами, яких надішле Федеральне Бюро Інвестиґацій. Він сказав, що згідно з його інформаціями в тому повіті не відмовлено зареєструватися тепер нікому з чорного населення, а минулої осени там був зареєструвався один кольоровий виборець, а кілька днів тому три.

Республіканці пропонують Рокефеллерові становище предсідника під час їхньої конвенції

Олбані, Н. Й. — З республіканських кіл повідомляють, що Крайовий Комітет республіканської партії звернувся до губернатора Нелсона Рокефеллера з пропозицією бути тимчасовим або постійним предсідником під час конвенції республіканської партії, яка відбудеться в Шикаґо 25-го липня ц. р. Переговорювати в цій справі з Рокефеллером мав би член Крайового Комітету і член комітету для влаштування конвенції Л. Джадсон Морґавз, що є водночас теж головою стейтового комітету республіканської партії у стейті Ню Йорк. Чи дасть Рокефеллер свою згоду, покищо невідомо.

АФП-КІО робить із медичної допомоги головну виборчу проблему

Ню Йорк. — Фінансовий секретар Американської Федерації Праці—Конґресу Індустріяльних Організацій Вільям Ф. Шніцлер, промовляючи на прийнятті з приводу річної конференції працівників соціяльної опіки цієї організації в готелі „Коммодор", заявив, що зорганізоване робітництво готове зробити зі справи медичної допомоги старшим особам головну проблему цьогорічної виборчої кампанії. Секретар Шніцлер, промовляючи до 500 робітничих провідників, сказав: „В цій боротьбі ми не обстоюємо політичні амбіції чи вимоги, але ми хочемо здобути визначну перемогу для людськости, і ми так довго не спочинемо, поки цієї перемоги не осягнемо." Шніцлер назвав урядовий проєкт лікарської допомоги, зголошений в Конґресі минулого тижня „всякою всячиною" і „політичною маніфестацією". Законопроєкт конґресмена з Ровд Айленд Ейма Форанда, казав секретар Шніцлер, щораз більше здобуває прихильників тому, що його противники „не є в змозі предложити якийсь гідний і шляхетний протипроєкт". На цьому прийнятті промовляв і посадник Ню Йорку Роберт Ваґнер, пригадуючи присутнім свою давнішу заяву про те, що він також підтримує законопроєкт конґресмена Форанда. Ваґнер висловив надію, що теперішній Конґрес подбає про медичну і лікарську опіку для тих старших осіб, які перейшли на емеритуру.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ГЕРТЕР СТВЕРДЖУЄ КОНЕЧНІСТЬ ЗБИРАННЯ ІНФОРМАЦІЙ ПРО СССР

Вашингтон. — Державний секретар Гертер і голова Центральної розвідчої аґенції Аллен В. Доллес перевели спільну нараду з представниками обох палат Конґресу. Приявні були на цій конференції видатні члени Бюджетової, Військової і Закордонної Комісій обох палат. Ґертер і Доллес давали відповіді на запити конґресменів і сенаторів. В загальному, за твердженням преси, всі погоджувались щодо конечности збирання всіми можливими способами інформацій про стан совєтських збройних сил і небезпеку, яка грозить від них вільному світі, але водночас загальна думка була така, що погано вибрано час для розвідчого лету впоперек европейської частини Совєтського Союзу— якраз напередодні конференції „на вершинах". Державний секретар, у зв'язку з цією конференцією, проголосив заяву, в якій пригадав, що це Сталін скрутив політику Совєтського Союзу з шляху співпраці з західніми альянтами на шлях холодної війни з ними. Це проявилось в насильному перевороті в ЧСР, у воєнному наїзді на Південну Корею і на В'єтнам та в Берлінській бльокаді. Від того часу — казав Гертер — над світом нависла загроза несподіваної атаки збоку Совєтів. Москва дістала доступ до західніх гродянств і використовує його якнайширше для здобуття всіх відомостей про Захід, а тим часом сама стосує методу закритих дверей для Заходу. Захід кількакратно пропонував різні конкретні проєкти, як охоронитись проти загрози несподіваної атаки. Совєти всі ті проєкти з місця відкидали. Тому американський уряд має обов'язок не тільки перед власним народом, але цілим вільним світом боронитися проти такої небезпеки. Цій цілі служить збирання всіми можливими способами інформацій про приготування Совєтів до агресивної війни. В цій акції вміщаються і лети цивільних неозброєних літаків вздовж совєтських кордонів, а часом і для пенетрації СССР. Ґертер ствердив, що не всі такі летунські місії мусять бути апробовані Президентом. Ґертер висловив надію, що ця остання історія з літаком переконає Совєти про конечність дійти до порозуміння, щоб відсунути від людства вічну загрозу несподіваної атаки масово нищильними силами.

Віце-президент Ніксон обороняє урядовий проєкт медичної допомоги старшим особам

Вашингтон. — Секретар здоров'я, виховання і добродійности Артур С. Флемінґ заявив на пресовій конференції, що віце-президент Ричард М. Ніксон уповажнив його повідомить, що „з цілого серця якнайенерґітніше" підтримує урядовий законопроєкт про шпитальну і лікарську допомогу тим особам, які покінчили 65-ий рік життя. Ніксон сказав Флемінґові, що урядовий законопроєкт про допомогу старшим є кращий від проєкту конґресмена-демократа Ейма Форанда з Ровд Айленд, бо він є збудований на засаді добровільности і дає можливість користати з лікарської допомоги більшому числу старших осіб, навіть і тих, які не є членами соціяльного забезпечення. 16 демократичних сенаторів із сенатором із Мишиґену Петом МекНамара внесли свій власний законопроєкт про допомогу старшим особам. Цей законопроєкт підтримують і всі три демократичні кандидати на президента сенатори Дж. Ф. Кеннеді, Гюберт Г. Гомфрі і Стюарт Саймінґтон. Але цей проєкт немає виглядів на ухвалення в цьому році, бо він проєктує ще більші видатки як всі інші досі внесені законопроєкти.

В ДІТРОЙТІ ЗАСНОВАНО НОВИЙ ПЛАСТОВИЙ ВІДДІЛ УНСОЮЗУ; ВОЛОДИМИР ДІДИК ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ДІТРОЙТСЬКОЇ ОКРУГИ

Дітройт. — Минулої неділі 8-го травня ц. р., тут у Пластовому Домі відбулися основуючі збори нового Пластового Відділу УНСоюзу, який одержав число 174. Збори відкрив організатор Відділу мґр. Степан Слюсарчук, який склав справоздання з підготовчих праць й повідомив, що до Відділу вступило вже 19 членів, в тому 15 дорослих осіб й вже намічено в найближчому часі пару десятків нових членів. Крім того до Відділу будуть перенесені ті місцеві члени, які досі належали до Пластового Відділу УНСоюзу в Шикаґо. Зібраних привітав від Екзекутиви УНСоюзу головний секретар д-р Я. Падох, який дякував мґр. Слюсарчукові за його труд в допомозі Пластовому Відділові в Шикаґо та в заснованні нового Відділу в Дітройті. Опісля вітали новопосталий Відділ голова Українського Пласту в світі д-р О. Бойчук, голова місцевої Пластової Станиці інж. В. Колодчин, головний радний В. Дідик, інж. А. Мілянич і організатор УНСоюзу мґр. І. Скочиляс. До першої управи Відділу обрано на голову інж. Е. Кульчицького, на секретаря мґр. С. Слюсарчука, на касира Л. Липецького, до Контрольної Комісії інж. Е. Лятишевського, інж. В. Колодчина і інж. Б. Середюка. Проводив зборами гол. радний В. Дідик. День раніше, в суботу 7-го травня там же в Народному Домі відбулися річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу дітройтсько-віндзорської округи, в яких взяли участь представники всіх сімох місцевих Відділів з Віндзору й Амгерстбурґа. Зборами провадив І. Сточинський; секретарював С. Крупка. Після прийняття протоколу попередніх зборів склали справоздання з праці: голова В. Дідик, містоголова І. Заблоцький, секретар С. Крупка та касир П. Кізел. Звіт Контрольної Комісії склав О. Кушик. Після уділення абсолюторії управі обрано нову управу у такому складі: В. Дідик — голова, І. Заблоцький, П. Дуда і Я. Базюк — містоголови, С. Крупка — секретар, П. Кізел — касир та О. Косіковський, В. Крушельницький і П. Федик — члени Контрольної Комісії. Після виборів доповідь про працю УНСоюзу та поточні союзові завдання виголосив гол. секретар Я. Падох, який склав також точний звіт з участи дітройтської округи в ювілейній кампанії та з організаційних справах впродовж чотирьох місяців ц.р. Цю доповідь доповним спостереженнями на актуальні питання організатор УНСоюзу мґр. І. Скочиляс, який теж повідомив приявних, що він залишається довший час у Дітройті на організаційній праці. Після оживленої дискусії винесено ряд ухвал, з яких слід підкреслити ухвалу придбати в біжучім році зросту членів щонайменше 200 членів, як також ухвалу допомогти в збірці на Стемфордську Колеґію. Схвалено, що всі Відділи переведуть збірку поміж членами та складуть від себе більші суми. Предсідник 292 Відділу П. Кізел подав до відома, що в його Відділі зібрано вже коло 150 дол., а крім того сам Відділ жертвував 100 долярів.

СПЕЦІЯЛІСТИ ТВЕРДЯТЬ, ЩО ПОКАЗАНИЙ СОВЄТАМИ ЗБИТИЙ ЛІТАК НЕ Є АМЕРИКАНСЬКИЙ

Опублікована совєтами фотографія нібито решток збитого ними американського розвідчого літака U-2, дбайлива аналіза якої виказує, що це є розбитки якогось іншого літака.

Бурбанк, Каліфорнія. — С. Л. Джансон, інженер Локгід Ебкрафт Корпорейшен, що планував одномоторовий джетовий літак „У-2", що його нібито збито совєтською ракетою глибоко над совєтською територією, твердить, що показана большевиками фотознімка того літака цілком не представляє решток літака, про який мова. Совєти, як відомо, опублікували фотографію руїни літака і твердять, що це саме й є збитий американський „У-2". Інженер Джансон перевів докладну аналізу показаних на фотографії решток літака, побільшивши та основно простудіювавши кожну частину і в результаті ствердив, що він „не вірить, щоб Совєти збили „У-2" ракетою або іншим літаком". Він твердить: „Провівши кінець тижня, разом з моїми найкращими техніками, на аналізі опублікованої фотографії, я переконаний, що росіяни опублікували фотографію якогось іншого розбитого літака". Своє твердження він піддержав детальним описом показаних на фотографії зацілілих частин літака, порівнюючи їх з тими, що їх має збудований ним „У-2". Також в закордонній пресі появилося багато здогадів і спекуляцій про те, що справді могло статись із літаком, що викликав такий великий розголос та поважну кризу в світі. Французька преса висуває підозріння, що Совєти не збили того літака, тільки його пілот Френсіс Поверс міг евентуально бути на совєтській службі і сам добровільно висадився на совєтській території. Більшість спеціялістів вважає, що коли б цей літак справді був збитий ракетою, то ані пілот не міг би мати часу рятуватись парашутом, ані з того літака не було б осталося не тільки всіх показаних Совєтами „доказів" шпигунства, але й тих руїн, що їх большевики показують на фотографії. Ще інші знавці осмішують совєтську хвальбу про „оборонну спроможність", доказом якої мало б лути збиття американського літака одним пострілом ракети. Тим часом, той літак збито у віддаленні понад 2.000 кілометрів в глибині совєтської території і сталося це щойно тепер, в травні в 1960 році, хоч американці самі признають, що такі розвідчі лети понад совєтську територію були уповноважені Актом Національної Безпеки вже в 1947-му році.

Д-р Едвард Жарський переобраний на голову СУАСТ-Схід

Ню Йорк. — Загальні Збори Союзу Українсько - Американських Спортових Товариств, що є делеґатурою Української Спортової Централі Америки і Канади на Сході ЗДА, які відбулися в суботу 2-го травня ц. р., перевибрали на пост голови СУАСТ-у д-ра Едварда Жарського. До складу Управи ввійшли: інж. Б. Рак — заступник голови, та ланковий сиківки і лещетарства; проф. Е. Ґец — секретар і касир; інж. Т. Грицай — орг. спорт. референт; В. Сохан — пресовий референт; інж. Р. Филинський — ланковий футболу; мґр. П. Григорович і представник Тризуба — члени проводу цієї ж ланки, Р. Свистун — ланковий відбиванки; О. Савойка — ланкова жін. відбиванки; А. Навроцький — ланковий легко-атлетики; Л. Харченко — ланковий шахів; В. Квас — реф. верифікації та дисципліни. До Контрольної Комісії вибрано: ред. Е. Зиблікевича — на голову, та д-ра І. Серанта і М. Бойцуна — як членів. На зборах приявні були представники наступних Товариств — членів СУАСТ: КЛК, Пласт, Стріла — Трентон, Тризуб — Филаделфія, СУМА, УСК — Ню Йорк, Чорноморська Січ — Нюарк, Беркут — Перт Амбой та представник і голова УСЦАК інж. В. Левицький. Присутні вислухали та одобрили звіти Управи та узгіднили дальші напрямні і пляни нашого спортового союзу. В плянах праці передбачені змагання футболу, відбиванки, настільного тенісу, ситківки, лещетарські змагання та легкоатлетичні як теж шахові за першенство СУАСТ. На початку шостого року існування СУАСТ стверджено загальний ріст і розвиток наших спортових клюбів та їх спільної організації СУАСТ.

Роман Рудницький дістав срібну медалю на музичному конкурсі у Вашинґтоні

Вашинґтон. — На першому т. зв. Бахівському Фестивалі у Вашинґтоні, який відбувся в минулу неділю 8-го травня при співучасті 33-ох піяністів-суперників з ЗДА, Південної Америки і Европи, 17-річний український піяніст Роман Рудницький здобув 98 1/3 пунктів, себто на 2/3 пункти менше від теоретично найвищої оцінки — 99 пунктів — допускальної на тому конкурсі. Водночас він дістав опінію суддів щодо „знаменитого виконання" — „автстендінґ перформенс". Внаслідку цього він став переможцем конкурсу, здобуваючи його велику срібну медалю. Серед суддів були такі світової слави піяністи, як Едвін Гюс, Ерно Бальдоґ і ін. Роман Рудницький є м. і. членом 25-го Відділу УНСоюзу.

ХРУЩОВ ПОГРОЖУЄ ЗНИЩИТИ РАКЕТАМИ ЧУЖІ ЛЕТОВИЩА НА ПОСЛУГАХ ЗДА

Москва. — Нікіта Хрущов загрозив, що Совєти — у випадку повторення американських розвідчих налетів на совєтську територію з летовищ сусідуючих з СССР держав, переведуть відплатну атаку ракетами на ті летовища. Він пригадав знову летовище Пешавар у Пакістані, Адпан у Туреччині і Бодо в Норвеґії, що про них говорилось у зв'язку з летом американського літака У-2, збитого большевиками 1-го травня ц. р. біля Свердловська. Хрущов присвятив згаданому летунському інцидентові львину частину своєї промови. Він таврував Америку, в якій нібито військові кола діють без порозуміння й згоди цивільно-державних кол, та заявив, що „до політики такої держави не можна мати довір'я". Американську заяву, що розвідчі дії ЗДА є наслідком виїмкового засекречування всіх військових справ в СССР так перекручував, що ніби Америка хоче, щоб Совєти виявили всі свої військові тайни. Хрущов знову нахвалявся ніби неперевершеною здібністю совєтських ракет, що можуть стягати літаки навіть з висоти 20,000 метрів. Він пригадав знову, що 9-го квітня також залетів був на совєтську територію американський літак, але ніби тоді большевики свідомо і добровільно „випустили" його. Твердив також, що зараз після відвідин колишнього голови шефів об'єднаних американських штабів, ген. Натана Твайнінґа, в Москві — американський розвідчий літак залетів був аж до Києва. Хрущов відмежовував американського амбасадора в Москві Левелина Томпсона від цієї останньої літакової афери: мовляв, він, Хрущов, знає, що Томпсон людина чесна і що він нічого з тією справою не має спільного та є лише заклопотаний цією історією. Зрештою, Хрущов знову повторював, що єдиною розв'язкою німецької проблеми є підписання миру з двома Німеччинами та перетворення західнього Берліну у „вільне місто". Він повторив свою пересторогу, яку зробив був у недавній промові в Баку, що коли б СССР підписав сепаратний мир із Східньою Німеччиною, а західні держави хотіли силою добути доступ до західнього Берліну, то Совєти силою протиставляться цьому. Запитуючи — навіщо Америці потрібний західній Берлін, — Хрущов тут же відповів, що він „потрібний їм, як собаці п'ята нога", — ото ж, мовляв, цю потребу можна пояснити тільки тим, що „вони" — „західні імперіялісти", хочуть використовувати західній Берлін за свою базу проти Совєтів. Закінчив Хрущов свою повну погроз і шванькуватих зворотів промову — тостом „за закінчення війни, закінчення провокацій, за мир і приязнь між народами".

Як дістався американський літак в руки московських большевиків

Москва. — „Комсомольська Правда" описує подрібно, як американський літак „У-2" дістався в совєтські руки, давши змогу Хрущову розпочати завзяту протиамериканську політичну пропаганду. Отож в неділю 1-го травня ц. р. на совхозі недалеко Свердловська, тамошні селянські робітники (невільники) почули о год. 11 перед пол. тамошнього часу несподіваний гук. Вибігши з домів, вони побачили високо в повітрі окутаний димом літак, а за хвилинку почули вибух і куряву оподаль на полі. Побігши в тому напрямку вони побачили на полі чоловіка, що скидав з себе парашут. Селяни буцімто помогли йому відчипити маску з кисневою банкою, після чого оточили його густим колом, відібрали в летуна пістолю і складаний ніж та посадили до викликаного з фарми авта. Його завезли спершу на совхоз, а відтіль до Свердловська. Хтось заговорив до летуна по-німецьки, але той не розумів. Зате за „Комсомольською Правдою" совєтські свідки того схоплення летуна, яким був Френсіс Ґері Поверс, віднесли враження, що він розуміє по-московськи.

Англійці признаються до здобування теж інформацій про СССР летунськими місіями

Лондон. — Англійська преса не скриває, що Англія однаково, як Америка, старається різними розвідчими дорогами дістати відомості про стан совєтських збройних сил і їх приготування до нової війни, при чому цій цілі служать також місії окремих літаків. Цю службу — за твердженням „Дейлі Мейль" — переводять бомбардувальники типу „В" та „Кенберра". Призначені для таких розвідкових місій американські військові літаки зорганізовані в окремому з'єднанні та підлягають окремому командуванню. Вони переводять систематичні стежні лети вздовж залізної завіси. Час до часу — признає англійська преса — англійські військові ракетні літаки, призначені для особливо високих летів, запускаються вглиб совєтської території задля здобування відомостей, потрібних англійському командуванню, зокрема англійському летунству. З другого боку Совєти раз-у-раз переводять такі лети над Аляскою, північною Канадою, Японією і північною Норвеґією, не рахуючи всіх інших способів розвідчої діяльности.

В АМЕРИЦІ

● **Індійський амбасадор** у Вашинґтоні М. С. Чаґля дістав просьбу з Індії, щоб прислати туди лік, який невтралізував би діяння пеніциліни на індійського хлопця, якому грозила смерть тому, що він зажив пеніциліни, на яку його організм був вразливий. Д-р Т. Стравс із фармацевтичної фабрики Шен подарував лік, який ліквідує діяння пеніциліни, і літаками його перевезли до Індії для хворого хлопця.

● **Д-р Джофрі Ефренч** із Овквіллу, Онтаріо, твердить, що коли пацієнти нарікають на втому, то 25% із них є чимось стривожені і занепокоєні, а 75% є таки хворі фізично. Ці фізичні недуги є різні: від недуги щитовидної залози аж до анемії чи запалення або левкомії.

● **Голляндський амбасадор** до Канади Д. П. фон Балусек стверджує, що голляндські іміґранти до Канади досить легко достосовуються до місцевого життя: діти і чоловіки зустрічаються з канадійцями і легко вчаться англійської мови та акліматизуються до канадійських відносин; але жінки голляндських іміґрантів працюють вдома, не знають англійської мови, і деколи спричиняють те, що голляндські іміґранти мусять вертатися до Голляндії на домагання своїх жінок.

● **Університет** у Британській Колюмбії має два атомові годинники, які не спізняються ані не поспішать навіть на секунду впродовж 300,000,000 років, і рити основні твердження Д-ра Альберта Айнштайна про теорію зглядности.

У СВІТІ

● **Тимчасовий президент Південної Кореї** Гут Чунґ запросив японського прем'єра Нобосуке Кіші або його репрезентанта до Сеулю для переговорів про поправлення корейсько - японських взаємин. Але водночас він знову затаврував репатріяцію корейців з Японії до комуністичної північної Кореї. З-посеред 600,000 корейців, які живуть в Японії, 127,000 зголосилися до повороту до Північної Кореї. Із них — коло 20,000 вже переїхали туди, всупереч протестам Південної Кореї.

● **В Англії** публічна опінія дуже неприхильно поставилась до Івонни Мур та її чоловіка, які ще перед народинами своєї першої дитини рішили передати її на заадоптування одному бездітному американському подружжю. Ця англійка має 39 років і вона вважає себе „застарою", щоб виховувати дитину. Вона хотіла привести дитину на світ в Америці і тут зараз потім передати дитину згаданому американському подружжю, але уряд ЗДА відмовився видати їй візу. В минулому тижні Івонна Мур породила хлопчика і зараз потім підписала акт згоди на адоптацію дитини американкою, що прибула в цій цілі до Лондону.

● **Князь Райніє III.** в Монако прихилився до просьби своєї дружини, колишньої американської фільмової зірки Ґрейс Келлі, і видав заборону влаштовування на майбутнє публічного стріляння голубів в Монте Карльо. У тій місцевості був традиційний звичай, що в місяці лютому вільно було стріляти голуби і пересічно щорічно винищувано коло 30,000 цих птахів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Багато галасу знечев'я

Зістрілення американського літака над совєтською територією 1-го травня ц. р. викликало такий відгук, що дорівнює міжнародній кризі. Повторилась знову історична лекція, що коли у світі забагато стрільного пороху, то досить десь одної несподіваної іскорки, щоб спалахнуло полум'я. Воєнного полум'я від цієї літакової історії ще нема, але шум зчинився такий, начебто дійсно большевики підготовляли чи не нову війну. В цьому й таємниця всієї цієї історії: сутній зміст місії американського літака не стоїть ні в якій пропорції до драматичного розголосу, що його зробили большевики, і до способу, як вони хочуть той епізод політично експлуатувати.

Відколи зорганізовано партійно-комуністичний апарат в СССР і розбудовано совєтські збройні сили, від того часу большевицьке шпигунство набрало таких розмірів, яких не знає ні одна західня великодержава, не знає всесвітня історія. Всі совєтські громадяни є в очах Кремлю кандидатами на шпигунів, — всі комуністичні партії у світі агентурами для підривної роботи, — всі амбасади й торговельні місії є централями шпигунської роботи. В Англії, Канаді, Франції, Західній Німеччині, в скандинавських країнах і, може, найчисленніше в ЗДА відбувались процеси проти совєтських шпигунів, зловлених на гарячому. Від кінця війни большевики вчинили над міжнародними водами чи в прикордонних смугах 15 летунських інцидентів. І ніколи з приводу цього не було міжнародного крику.

Отож не в акті військової розвідки одноособовим літаком суть, а в причинах, які продиктували Хрущову вбрати цю справу в таку демагогічно-драматичну форму і використати її, як нагоду для протиамериканської нагінки, як за найгірших часів холодної війни. Здається, найближче до правди ті західні коментатори, які здогадуються, що Хрущов прийшов до переконання, що на Паризькій конференції „на вершинах" не зможе добитися поважних політичних успіхів і тому рішив заздалегідь підмінувати всю ту конференцію і підготовити скинення вини за її невдачу на Захід, зокрема на Америку. Але тут виринає ще один запит: як далі уявляє собі Хрущов розвиток міжнародної ситуації?

Логічно виходило б, що світ знову заверне на позиції холодної війни. В такому випадку до архівів пішли б усі теорії про співіснування, про мирне суперництво двох економічних систем, про культурну виміну і тому подібні „духи" Женеви чи Кемпу Дейвіда. Але ж чи справді большевики рішили виректися „передишки", потрібної їм для здійснювання їх нової семирічки і для закріплення своїх впливів всередині СССР і в сателітних країнах?! Це — збентежливе питання, на яке старається дістати відповідь західня дипломатія в цих критичних днях.

Уже в найближчий понеділок має зійтися в Парижі конференція „на вершинах". Поведінка Хрущова на тій конференції буде відповіддю не на лет одного американського розвідчого літака, а на запит — яким шляхом совєтські правителі рішили прямувати до своєї завітної цілі — уярмлення всього світу — і чи не думають вони, що можна вже кинути до коша співіснувальну демагогію.

Хрест в Новій Гуті

Заворушення в Південній Кореї і студентські демонстрації в Туреччині притьмарили в деякій мірі події не менш важливого значення, що відбулися в Польщі наприкінці квітня ц. р. Спонтанний і масовий виступ польського населення в обороні усуваного комуністичною адміністрацією хреста у Новій Гуті коло Кракова і сутички населення з поліцією в обороні вивішених з приводу тисячоліття хрещення Польщі польських національних прапорів, мають свою вимову особливо тому, що відбулися ці події в умовах комуністичного режиму.

Католицьке населення в Новій Гуті, що є, як відомо, одним із індустрійних і робітничих центрів Польщі, не обмежилося тільки виступом в обороні хреста, усуваного із площі, на якій запляновано побудувати новий костел. У стихійному протесті проти зневаги релігійних святощів воно здемолювало й спалило будинок міського правління, і цьому не могла перешкодити місцева поліція, а що ще характеристичніше — в гашенні вогню не взяла участи місцева пожежна сторожа. Для встановлення порядку у місті треба було викликати поліційні з'єднання і пожежні команди із Кракова. Під час цих заворушень кількадесят осіб поранено, в тому числі яких 15 поліцистів. Наступні демонстрації в Ольштинщині буле менш бурхливі, але й там населення не дозволило поліції усувати безкарно прапори, вивішені для відзначення релігійного свята.

Заворушення в Новій Гуті і демонстрації в Ольштинщині мусіли мати широкий відгомін серед католицького населення в Польщі, про що може свідчити факт стягнення численних поліційних з'єднань в охоплених заворушеннями околицях стягнення, що, як свідчать обсерватори, були більш масовим, як концентрація комуністичних військових і поліційних з'єднань під час перших заворушень у Будапешті восени 1956 року.

Не зважаючи на всі адміністраційні заходи режиму, що арештами і репресіями пробує рятувати свій престиж і своє обличчя, події в Новій Гуті закінчилися перемогою віруючого населення: усунений хрест з доручення влади поставлено знову на призначеній для будування церкви площі, розташованій на розі вулиць Маркса і Леніна, і він стоїть там, як символ глибокого і тривалого релігійного резистансу поневоленої і тероризованої комуністичним режимом країни.

Актуальна пригадка

Найбільшою подією американської демократії є, без сумніву, вибір президента країни, що відбувається в чотирирічних інтервалах часу. Саме під час цих виборів кожний громадянин цієї великої країни відчуває і переконується, що він, нарід, а ніхто інший є справжнім „босом" країни і своєї долі. Не диво, що до цих виборів усі так дбайливо приготовляються, що кожний кандидат докладає всіх зусиль, щоб переконати свого „боса" — нарід, що він буде йому служити найкраще, виконувати його волю найсолідніше. В таких обставинах головне також, щоб ми, нарід, ту свою волю виявили, виразно сказали, чого ми бажаємо, до чого змагаємо та здійснення яких ближчих і дальших цілей ставимо як передумову віддання наших голосів за поодиноких кандидатів.

Американська нація — нація еміґрантів. Кожний американець, за вимком команчів, апачів та інших індіян, може злізти по дереву свого родоводу до Англії, Ірляндії, Німеччини, Італії, України, Польщі чи іншої країни старших від Америки континентів. І хоч з усього цього нашого „множества" є „одне" американське, саме в цьому одному американському повинні ми пам'ятати і дбати також і про долю тієї землі, звідки наш родовід почався.

На ці проблеми та їх ролю перед і під час виборів звертає увагу Джері Ґрін у надрукованій в Герстовій пресі статті-репортажі з Вашинґтону. Як тільки будуть обрані кандидати на президента, — пише Ґрін, — їхні пресові та кампанійні агенти прослідять їхні родовідні дерева до останньої, найменшої галузки, шукаючи зв'язку з усіма можливими віґалуженнями людської раси, якщо таке посвоячення може їм здобути голос у листопаді. Факт, що в 1956-му році гасло „Ай лайк Айк" було надруковане в усіх можливих мовах, включно з українською, цитований автор вважає за один з рішальних у величезній перемозі Айзенгавера при виборах.

Якщо це мають на увазі кандидати, то й ми, виборці, повинні це пам'ятати і використати саме цей важливий передвиборчий час на те, щоб прислужитись Америці скеруванням її уваги на рішальну в теперішній міжнародній політиці визвольну справу поневолених народів, між ними й нашого, українського.

НЕВІЛЬНИЧА ПРАЦЯ В СССР

Події у Караганді, що про них недавно заговорила преса, нагадали знову про найбільше лихо нашого віку — про примусові табори праці. Як сучасну цивілізацію характеризує технологія, соціяльно-політичну систему тієї частини світу, яка опинилася під владою комуністичної диктатури, характеризує система примусової праці. Ще недавно, під час війни, майже вся Европа вкрита була таборами — військовими, таборами для полонених і таборами невільничої праці. З закінченням воєнних дій розпалися військові табори і табори праці гітлерівського режиму, але залишились вони у Совєтському Союзі.

Історія совєтських таборів примусової праці така давня, як самий СССР. Уже в 1918 році комуністичний уряд в Москві видав декрет, згідно з яким встановлювано концентраційні табори, які мали „перевиховувати ворогів народу на свідомих громадян". Як виглядало це перевиховування, знає ввесь світ.

Однак, уже в 1934 році большевики замінили термін „примусова праця" на — „поправна праця". У великій Совєтській Енциклопедії видання 1940 року під гаслом „примусова праця" дано пояснення, що це — одна з підставових мір кари в совєтському кримінальному праві, але вже у виданні 1955 року гасла „примусова праця" зовсім немає. Та це не означає, що примусову працю в Совєтському Союзі скасовано. Правда, і самі табори праці дістали назву колоній, але це не змінило суті справи.

Табори примусової праці в Совєтському Союзі були придумані як засіб охорони тоталітарного режиму. У параграфі першому совєтського кримінального кодексу сказано, що натиск каральної політики пролетаріяту у час переходу від капіталізму до комунізму має бути покладений на оборону диктатури пролетаріяту проти наступу ворожих елементів. Другий параграф заявляє, що перша ціль поправчих таборів — примістити ці елементи в таких обставинах, які не давали б їм можливости заподіяти шкоду соціялістичному будівництву. Проте, як відомо, в совєтських таборах перебували й перебувають не лише клясово-ворожі елементи, але й кримінальні злочинці і звичайні громадяни, які виявили якусь нехіть до режиму. Треба підкреслити, що совєтські закони під поняття кримінального злочину підводять також „контрреволюцію" — значить вважають політичних противників режиму кримінальними злочинцями. Ось тут і лежить вся демагогія совєтського режиму, який — за свідченнями деяких західніх обсерваторів — нібито став ліберальніший. Хрущов і Суслов заявили недавно, що в Совєтському Союзі нема тепер політичних в'язнів, але саме тоді, як вони це заявляли відбувались арешти учасників українського резистансу в часах останньої війни, а також „свідків Єгови".

Совєтські табори — це не лише каральні табори, до яких запроторюють мільйони людей, але це передусім великий потенціял робітної сили, яка виконує найважчу працю в державі. З-правила примусові робітники в СССР працюють у копальнях, на новобудовах, на порубі лісу і в хліборобстві у далеких відсталих районах. В 1941 році совєтський економічний плян розкрив таємницю, що половину всіх робітників у копальнях становили примусові робітники, що канали, залізниці, електрівні були побудовані головно їх працею. Табори примусової праці були і в більшості залишились під контролею МВД, хоч в останньому часі деякі „легші" табори перейшли під управу місцевих властей.

За інформаціями, друкованими в Москві, у 1957 році в СССР було три типи таборів примусової праці. В головній масі ці табори знаходилися під такою ж гострою контролею, як і за часів Сталіна. Правда, за звітами поворотців — німецьких воєннополонених, в останніх роках матеріяльні умовини в таборах покращали. Примусові робітники одержують навіть платню, але після стягнення оплати за „помешкання", одежу та харчі залишається їм зовсім мало. В таборах із легшим режимом дозволяється візити близьких рідних.

Характеристичним є, що звільнений із примусового табору робітник залишається у розпорядженні влади. Звичайно виконує він ту саму роботу і лише має змогу жити поза табором. В такий спосіб побіч таборів виросли цілі оселі так званих вільних робітників, які не мають права, ані перейти на інше місце, ані повернутися додому. Поза тим „ліберальний" режим Хрущова в останніх роках змобілізував сотні тисяч „добровільних" робітників для роботи на цілинних землях, збагачуючи таким чином систему примусової праці новими невільниками.

Президент підписав закон про охорону громадянських прав

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 6-го травня підписав закон із 1960-го року про охорону громадянських прав, називаючи його „історичним кроком вперед в ділянці громадянських прав". Президент підписував закон двома перами, які подарував провідникам обох Палат Конгресу, віце-президентові Ричардові М. Ніксонові і спікерові Семові Рейбирнові. Головні пункти нового закону такі: суди інтервеніюватимуть в тих справах, коли виборчі комісії незаконно позбавлять когось виборчого права. Комісар виховання зможе дбати про навчання дітей військовиків в тих місцевостях, де були б закриті публічні школи внаслідок об'єднання шкіл. Передбачені кари за непослух федеральним судам в справі рівних прав для всіх громадян. Виборчі комісії мусітимуть зберігати виборчі матеріяли 22 місяці по виборах. Президент сказав при нагоді підписання цього закону: „Це тільки другий закон, прийнятий Конґресом, про громадянські права впродовж 85-ох років. І в 1957 році і тепер рекомендації до прийняття цих законів робив уряд, який я очолюю". Президент радо підписав цей закон, хоч Конґрес викинув із урядового проєкту два важливі пункти.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

ЕЛЕМЕНТИ СИЛИ І СЛАБОСТИ В ЕКОНОМІЦІ ЗДА

Наприкінці минулого року і на початку нинішнього численні економічні й фінансові звіти передбачали новий економічний ріст, або так званий бум. Коли надійшли звіти про першу чверть цього року, то виявилося, що передбачуваний пожвавлений ріст економіки дещо сповільнився, і господарники почали говорити вже не тільки про елементи сили в економіці країни, але й про елементи слабости, хоч це зовсім немає причин алярму. Дехто навіть гадає, що сповільнення продукції — це певна ґарантія того, що не повториться причина останньої економічної знижки з 1957-го року, коли, внаслідок скоку вгору, напродуковано було забагато товарів, яких не міг перетравити домашній ринок, і багато фабрик мусіли вкорочувати свою продукцію.

З сказаного вище виходить, що економіка не чекає на знижку, а вже тепер під час росту починає пристосовуватися до потреб ринку, щоб не прийшлося пізніше драстично редукувати продукцію.

На кожні три великі корпорації в першій чверті цього року аж дві мали прибутків більше, як у січні-березні 1959 року. Але це збільшення становило тільки 5,5%, а збільшення минулого року в порівнянні з 1958 роком — аж 54%, бо 1958 рік був роком росту після знижки в 1957 році. Прибутки продуцентів зменшуються, бо зростають кошти продукції. Зменшення прибутків спричиняє обниження інвестицій, а це сповільнює ріст продукції.

Департамент скарбу стежить за тим зменшенням прибутків, бо від них залежать прибутки державної скарбниці, тобто сума стягнених податків.

Але причин до занепокоєння немає, бо немає того насичення ринку товарами, яке було перед попередньою економічною знижкою. Представники сталевої промисловости стверджують, що консумпція сталі вища від продукції, і тому продукції не треба зменшувати.

Деяке пристосовання продукції до потреб ринку є тепер елементом сили, бо воно забезпечує економіку проти можливої знижки. Елементи сили видно хоч би і в таких статистичних даних:

На 652 корпорації в першій чверті ц. р. аж 418 корпорацій мали прибутки більші, як у 1959 році, і тільки 45 корпорацій мали втрати, але в тому самому часі 1959 року 34 фірми мали дефіцити в своїх прибутках. Зросли прибутки таких галузей промислу: текстильного, сільсько-господарських машин, промислових машин і знаряддя та комунікаційного.

Важливий автомобільний промисл звітує, що в цьому році число проданих авт пятьох марок: шевроле, каділяк, форд, крайслер і ремблер — дійшло до нового рекорду, і це є добрим показником економічного росту.

Кількість продаваних споживчих товарів висока, корпорації мають досить капіталів, фінансова політика уряду сприяє розвиткові економіки, і тому елементи сили перемагають ті ознаки слабости, які могли б загрожувати господарству ЗДА.

Р. Левицький

ВИКОРИСТАЙМО НАШ НАЙБІЛЬШИЙ АТУТ

Дивуємося, чому то, за малими вимками, американський політичний і науковий світ виявляє багато невігластва в українській проблемі, або ще гірше — багато байдужости до неї. Аж лють бере, коли стверджуємо зацікавлення того світу проблемами визволення примітивних племен африканського чи азійського континенту і рівночасне іґнорування або й ще гірше — московсько-імперіялістичне наставлення деяких кол американського світу до проблеми нашого визволення.

Не можна сказати, що ми спимо, недостатньо працюємо в тому напрямі, щоб звернути увагу на нашу справу. Навпаки, наша політична верхівка з УККА на чолі, церковні кола, допомогові й наукові товариства, спортові дружини і громадські станиці, студентські та інші молодечі об'єднання, навіть поодинокі громадяни солідно працюють в дусі амбасадорів української справи. А все ж таки всі ці зусилля у висліді це — тільки крапля у морі.

Стає ясним, що для того, щоб зрушити загал американської опінії, треба чогось надзвичайного, такого, щоб з дива захлиснулася опінія загалу.

Чи є можливість з українського боку в сучасних наших спроможностях вдіяти таку штуку?

Відповідаю: так!

Таку штуку саме втяла була свого часу Республіканська Капеля О. Кошиця в Европі. Тодішні музичні рецензенти всіх столичних міст, в яких виступала Капеля, не могли попросту отрястися з шоку, не могли знайти вияснення на появу такого віртуозного мистецтва.

Питання: що ж являла собою ота Республіканська Капеля?

Відповідь: це були хористи-українці з репертуаром українських народних пісень і з диригентом О. Кошицем.

Чи спроможні ми тепер тут в Америці на таку Капелю?

Напевно так!

Розгляньмо всі три головні чинники, з яких складається така капеля, тобто голосовий матеріял, репертуар і диригент.

Голосовий матеріял із кваліфікованими співаками, з молодечими свіжими голосами стоїть готовий до вибору, коли взяти тут до уваги хоч би Капелю Бандуристів ім. Шевченка, хор „Кобзар" з Филаделфії, хор „Думка" з Ню Йорку, хор „Трембіта" з Дітройту, хор „Дніпро" з Клівленду, не кажучи вже про цілу низку добрих співаків і співачок - солістів та хористів і хористок із світських і церковних хорів в Америці і в Канаді.

Репертуар: тут не повинно бути ніяких застережень, чи вагань. Повторити тільки репертуар О. Кошиця, яким він зачаровував Европу. Не треба експериментувати. Репертуар той випробуваний і оцінений найвизначнішими критиками Европи, як вершок хорового мистецтва.

Диригент. Правда, О. Кошиць був геніяльний і неповторний. Але він лишив по собі досвід щодо вибору репертуару та інтерпретації української народної хорової пісні, і тепер не тяжко буде кільком нашим кваліфікованим та досвідченим диригентам попрацювавши спільно, створити ще раз хоровий ансамбль на взір Республіканської Капелі.

Очевидно, виступає ще одна проблема, важлива і тяжка — фінанси. Долярів треба на початок багато. Затягнути треба буде позичку в формі бондів від громадянства і громадських установ. Без сумніву, наші люди вложать свої гроші в підприємство, яке даватиме певні надії на успіх.

Дехто може сказати: а от Капеля Бандуристів ім. Шевченка затягнула позичку, і вийшла з боргом. Так, з боргом матеріяльним, і то покищо, але з великим моральним зиском! І якщо вона не осягнула аж такого успіху як Республіканська Капеля, то тільки тому, що розійшлася з деякими обговорюваними тут чинниками.

В першій мірі щодо голосового складу. Отож Капеля О. Кошиця була мішаним хором, а тільки мішаний хор дає можливість вповні використати все багатство української народної пісні, коли ж чоловічий склад обмежується тільки певною частиною. До того ж грає тут велику ролю і зорове враження, що його викликає своєю появою хор. Отож, красуні - дівчата в стилевих народних костюмах — це образ, який зразу полонить публіку й настроює прихильно, ще поки хор починає співати. Найкращий доказ на це — останній концерт „Думки" з Ню Йорку. Всі українські рецензенти підкреслювали передусім появу молодих дівчат - хористок, що найбільше причинилися до успіху хору.

Але дивуємося знов, чому американська музична критика не відгукнулася на ювілейний концерт хору „Думка" в Ню Йорку і в Филаделфії. Відповідь на це: репертуар.

Республіканська Капеля мала в своїй програмі обробки української народної пісні. Европейська музична критика після виступів тієї Капелі одноголосно признала оцю народну українську пісню як вершок хорового досягнення. „Нехай наші композитори вчаться від Леонтовича, як компонувати хорові твори" писав один з найвизначніших музичних критиків Відня, який вважалося в тому часі за місто, де музична критика поставлена найвище в цілому світі.

Я вважаю, що „Думка" зробила дві помилки: включила в програму свого ювілейного концерту переважно т. зв. композиторські речі своїх, а то й чужих композиторів (солісти) і, — включила в програму солістів. Поперше — на концерті хору люди хочуть слухати хору, а не солістів, і подруге — ідучи на концерт українського хору, вони сподіваються почути оригінальну українську хорову музику. Коли, зокрема чужинецький, музичний критик почує знану йому до переситу музику, він розчаровується. І тому рецензент „Таймсу" згадав Прокоф'єва, Римського-Корсакова і Муссорського, а не помітив Лисенка, хоч його творів було в програмі концерту „Думки" найбільше, а згаданих компози-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Лев Яцкевич

МОЖЛИВОСТІ ПРАЦІ НА ФЕДЕРАЛЬНИХ ПОСАДАХ

(1)

Федеральна праця — відповідник державної праці в Европі. Мережею її діяння є З'єдинені Держави Америки, з їх посесіями та територіями включно, а її центральними та зверхніми органами є відповідні департаменти, агенції та комісії уряду в Вашинґтоні.

Стейтові чи муніципальні (міські) посади обмежені територіяльними границями даного стейту чи міста, підлягають стейтовим урядам чи міським правлінням і не мають нічого спільного з федеральною системою праці, що є змістом цієї статті.

Нагода стукає

Нагода оформитися на федеральних посадах особливо велика для української еміґрації, що приїхала в останньому десятирічі з цілою заслогою різних професій та звань і що в більшості стала вже американськими громадянами.

Одним з привілеїв американських громадян є право старатися про федеральну посаду, з якою, крім відносно високої платні, зв'язане забезпечення постійности, легких умовин праці та емеритури для працівника та родини по його смерті.

Широка ґама різнородних професій та великий діяпазон оферованих посад дають можливість кожному новому еміґрантові — від високошкільника до ремісника включно — оформитися на федеральній праці в одній з 70 аґенцій та федеральних клітин, що постійно шукають відповідних кандидатів.

Ділянки федеральної праці

Кількість федеральних працівників перевищує два мільйони, і тому американський уряд вважають найбільшим працедавцем, що затруднює своїх громадян в тисячах своїх установ, лябораторій, дослідчих осередків, арсеналів, морських баз, парків, лісів, електрівень та складів в усіх стейтах, територіях та посесіях і в низці інших країн. Ці люди друкують та карбують гроші, збирають податки, консервують силу ґрунту, постачають електричний струм, керують еміґрацією, унапрямлюють програму атомової енергії, передбачають погоду, охороняють національні парки та ліси, ведуть досліди в ділянці фізики, хемії, електроніки, геології, металюрґії та в інших ділянках знання. Вони контролюють наші повітряні шляхи, стандартизують міри та вагу, поліпшують шляхи, ушкоджені повінню, виконують інші завдання зв'язані з проблемами добробуту, здоров'я, економіки та безпеки. З двох мільйонів федеральних працівників приблизно мільйон працює для оборони країни, 20,000 — в ділянці фізики; 17,000 — в адміністрації; 15,000 — в біології; 66,000 — у медицині та зближених ділянках; 8,000 — в ділянці освіти; 77,000 — в книговодстві та бухгальтерії, а 18,000 у математиці та статистиці.

Як дістати федеральну посаду?

Оголошення про вільні посади подає до загального відома т. зв. Civil Service Commission, розвішуючи дані про місце, іспити, вимагані кваліфікації та платню на стінах всіх федеральних урядів, на чолі з поштовими урядами. Такі оповістки можна знайти також на таблицях високошкільних деканатів.

„Дядько Сем" старається заповнити ряди вільних посад у своїх установах найкраще кваліфікованими кандидатами, і тому всі вони мусять скласти т. зв. Civil Service Entrance Examination або понашому конкурсовий чи кваліфікаційний іспит. Іспит є письмовий і переводять його представники Civil Service Commission, що є, до речі, рекрутаційним осередком усіх федеральних працівників. Іспит може здавати кожний американський громадянин без огляду на расу, національність та релігію, а для великої кількости посад без обмеження віку. Ціллю такого іспиту є перевірка інтеліґенції кандидата та його придатности на дане становище.

Кандидати з найвищою оцінкою (яка є пунктованою) опиняються на вершку списка і мають найбільші шанси дістати посаду. Якщо таких посад, скажімо, є три, їх одержують три перші згори кандидати. Такий спосіб надавання посад елімінує знану в Европі протекційну систему.

Якщо вимогою для даної посади є університетська освіта і науковий титул (degree), тоді кандидат не здає жадного іспиту. В такому разі лише перевіряється його аплікацію, його фаховий досвід, а також референції про його придатність до праці на даному становищі. На основі цього визначається йому групу платні та кількість пунктів. Кандидат з найвищою кількістю пунктів в даній групі опиняється на першому місці в списку кандидатів, а кандидати з меншою кількістю пунктів на нижчих місцях.

Процедура вибору кандидата з високою освітою

Коли якась федеральна аґенція має вільну посаду, урядовець цієї агенції просить Civil Service Commission подати прізвища придатних на цю посаду кандидатів. Civil Service Commission передає прізвища 3-ох кандидатів, що стоять на вершку списка, і номінаційний урядовець просить усіх їх на інтервю з начальником, чи начальниками того відділу, в якому є вільна посада. На основі цього інтервю вибирають одного кандидата, а прізвища двох інших вертаються знову на список кандидатів. В міжчасі Civil Service Commission може перевести дальші іспити з кандидати з високою освітою, і тоді той із них, який дістане більшу кількість пунктів, автоматично виходить на вершок списка. Кандидат з незакінченою високою освітою може дістати федеральну посаду, для якої вимагається degree, якщо здасть письмовий іспит.

(Далі буде)

СВОБОДА SVOBODA

ПЕРЕДПЛАТА:

На рік	$12.00
На пів року	6.25
На три місяці	3.25

В Джерзі Сіті і закордоном:

На рік	$14.00
На пів року	7.50
На три місяці	4.00

SUBSCRIPTION RATES:

One year	$ 12.00
Six months	6.25
Three months	3.25

Jersey City & Foreign Rates:

One year	$14.00
Six months	7.50
Three months	4.00

For UNA members monthly 65¢.

Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оглошень Редакція не відповідає.

ВИКОРИСТАЙМО НАШ НАЙБІЛЬШИЙ АТУТ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

торів не було й сліду. Ще один приклад: після концерту хору „Україна" під дир. Городовенка в Німеччині, визначний німецький музичний рецензент висловлювався із суперлятивами про хор і його український репертуар, але на кінці своєї рецензії завважив, що п. Городовенко зовсім непотрібно включив до свого концерту вальс Штравса, що його твір той рецензент чув багато разів і в кращому виконанні... До речі, той вальс Штравса Городовенко вивів з такою майстерністю, що мені здавалося, що я ніколи не чув чогось перфектнішого у виконанні хору.

Висновки такі: Українська еміграція в Америці і в Канаді має спроможність вислати в світ хорову капелю, що, як колись Республіканська Капеля, звернула б увагу всього культурного світу на незвичайно високе народне мистецтво українського народу і тим прихильно наставила його опінію до справи нашого визволення.

Ось така щодо складу і репертуару Капеля повинна взоруватися на Республіканській Копелі, включивши в неї обов'язково, як частину, вже готову і високооцінену в Европі Капелю Бандуристів ім. Шевченка та балетну групу.

Отож в її склад входили б: мішаний хор, капеля бандуристів і балетна група. Така комбінація є конечною з огляду на наставлення сучасного глядача на т. зв. „шов", тобто різнородність і кольоретне, слухове та рухове багатство. Ось чому й поручаю включити в неї також балетну групу.

З погляду економічного треба було б добирати до капелі таких членів, щоб ті самі дівчата, які виступають в мішаному хорі, рівночасно були б танцюристками, а хлопці - танцюристи рівночасно були б і хористами в мішаному хорі і в капелі бандуристів. Отож кожний член (за виїмком особливо цінних солістів - співаків чи танцюристів) виконував би в групі дві фунції: бандуристи грали б і співали, а члени хору співали б і танцювали. До речі, така комбінація широко практикується в сучасних професійних хорах.

Описана вище група була б уже „шовом" і мала б чотири, а то й більше змін, тобто капелю бандуристів, мішаний хор, балетну групу і об'єднані разом капелю бандуристів і мішаний хор. Не виключається й інші зміни, як наприклад, жіночий хор, хор з танцями і ін.

Очевидно, що до танків не треба було б окремої оркестри, бо цю фукцію виконували б бандуристи.

Ініціятиву створення такого ансамблю пісні і танку може взяти на себе досвідчена вже Капеля Бандуристів ім. Шевченка із Т-вом Приятелів Капелі та із невсипущим П. Гончаренком на чолі.

Економіка може розвиватися і без інфляції — твердить В. Ф. Ботлер

Вашингтон. — Віце-президент Чейз Мангеттен банку в Ню Йорку Вільям Ф. Ботлер, промовляючи на зборах Торговельної Американської Палати, твердив, що економіка цієї країни може розвиватися і без інфляції. Він виступив проти тих економістів і фінансистів, які твердять, що інфляція валюти є конечною до росту економіки, і які гадають, що економічна знижка в 1956-1957 роках була спричинена тим, що був утруднений кредит високими відсотками. Ботлер не заперечує господарської знижки в 1956-1957 роках, але каже, що вона була тому, що нараз пустили були в рух забагато нових фабрик, які випродукували багато товарів, яких домашній ринок не міг абсорбувати і тому треба було сповільнити продукцію, а це викликало економічну знижку. „Більше грошей і більше дешевого кредиту, казав Вотлер, не спричинять економічного росту, тільки збільшать інфляцію".

БАРИТОНОВИМ ШЛЯХОМ

Це я про Теодора Терена хочу тут дещо сказати. Лиш дещо! Шлях бо співака до слави, до розголосу є важкий, неприступний, а для українця ще й вузький. Тому лиш дещо беремо з цього шляху Терена до цієї статті; усе бо годі охопити, хоч і цікаве воно.

Перед другою світовою війною виринув наш Терен у Львові. Пригадуємо собі, дебютував він в опері "Фаворіта" Г. Доніцетті. І своєю появою, ще більше своїм голосом, здобув прихильні оцінки не лише в наших О. Людкевича і В. Барвінського, але що є завсіди, й до нині, важне, і в чужих часописах Львова, як "Слово Польське", "Хвіля" й інші.

Ще перед самим вибухом війни їздив Терен до Варшави й там „захопив" іще виступи „Каваллерія рустікана" і „Пальяччі".

Під час війни, коли бувають інколи вельми небезпечні й рисковні пригоди й нагоди, Терен не покидав, хоч і з труднощами співати. А рівночасно своєю свіжістю й молодечістю голосу багатого тону, він продістався в театри Німеччини — Магдебургу, Карльсбаду, Берліну і виступав в операх „Травіята", „Богема", „Батерфлай", „Кармен", „Трубадур", „Аїда", „Фрідеман Бах", „Зігфрід", „Севільський цирулик" і „Ріголетто".

Після війни Т. Терен дав
Після війни Т. Терен дав низку своїх концертів у Берліні, Мюнхені та інших містах Німеччини. Пам'ятав і за наших скитальців, що перебували в таборах у Німеччині, і відвідав майже кожен табір, і своїми концертами роз'ясняв, хоч і на короткий час, таборову сіроту.

Врешті, діждався Терен того дня, коли міг виїхати в широкий світ — до ЗДА. І тут, завдяки своїй рухливості й наполегливості, виступав він із співом у телевізії, у радіо. У 1951 році дав Терен свій концерт у Ню Йорку, в „Тавнгол", після якого появилася оцінка в часописі „Геральд Трибюн", у якій м. ін., був зазначено: баритон шовкової краски.

В 1955 році, Терен тужачи за співацьким оточенням, за тією мистецькою атмосферою, за „Меккою", куди прибувають правдиві співаки з усіх країн світу — та й із-за залізної заслони, крім українців, яких туди, якщо він справжній українець, не пускають! — поїхав до Італії, і т о до Міляну. Там співак, якщо він має мистецьке серце й душу, пізнає тайни співочого мистецтва, там він поглиблює своє знання, удосконалюється. Тут і Терен пізнав в маестра — відомого баритона Базіолі, що був учнем славетного співака Котоні! — краще таємницю співу старої італійської школи. Там, у Міляно, познайомився Терен із баритоном Ґранфорте, в якого також, чесно, підглядав штучки співу. І довший час проживав у цьому міжнародньому співацькому оточенні.

В Італії, нав'язавши мистецькі зв'язки, „робив" Терен театри в містах: Комо, Піяченца, Бергамо, Міляно. А з історії співаків і музик знаємо, що оті „менші" театри, це не раз твердіший горіх, як ті більші театри. Пуччіні опера „Баттерфлай", що її креувала наша слава Саломея Крушельницька, почала свій тріюмф, при головній мистецькій підпорі Саломеї, саме з невеликого міста Бреші. Терен у цих театрах із успіхом виступав в операх „Травіята", „Масковий баль", „Богема" і „Севільський цирулик".

Як звернути увагу на оперний репертуар Терена, то в нього переважає характер сильний, драматичний — Р. Вагнер, Дж. Верді, Бізе; а й

Кинувши коротким поглядом на пройдений шлях Т. Терена, буде нам справді цікаво послухати його концерту — що він його дає 14-го травня 1960, у залі Джуньйор гайскул при Евеню Б, в Ню Йорку.

Перед нами програма цього концерту. Вона не лише різноманітна, жива, поважна, дібрана з мистецьким смаком, але вона й... відважна. А це вже говорить про вартість, клясу співака. Терен починає свій концерт однією з тих кращих старовинних композицій, що своєю структурою, виразом зворушує слухача до глибини — це є „Пєта, Сіньйоре", А. Страделлі, з 1661 р. Друге, у мінорній тонації, легкого й жартівливого характеру, музика Г. Генделя: „Як міг би я забути". Третє — приходить віденський соловій Ф. Шуберт: „Лісовий цар", сильна композиція, у якій переливаються драматизм і ліризм, живе вся природа й людина в ній. І ще інші дві цього ж музики. Далі — арія з опери „Іродіяда" музики Масне „Оманна з'ява", (яку, м. ін., найкраще виконував баритон великої слави Баттістіні) і з опери Верді „Отелльо" арія Яґа „Кредо" та арія з незнаної опери „Два Фоскарі", „О, веккіо кор", — також Верді.

Після перерви — програма складається виключно з українських композиторів. Ця частина програми, це переважно твори, яких у нас, тут, не співали. Самі назви композиторів — П. Сениця, Надененко, Г. Майборода, М. Лисенко, Б. Лятошинський, М. Тіц — настроюють нас і прихильно, і тепло до нашого співака, що він вибрав такі рідкі перлини з нашої духової скарбниці. Бо і „Гаї шумлять" Г. Майбороди, і „Гукайте їх" П. Сениці, і те незабутнє, що тепер таке в нас... забуте „Не забудь, не забудь юних днів". Лисенка (до слів І. Франка), і М. Лисенка майже незнане „Не дивися на місяць весною" (слова Л. Українки), і народня „Долина, долина" М. Тіца (лемківська) і його ж „Будьми здоровая" (галицька) — це все говорить і про правдивий мистецький смак і стиль нашого баритона Теодора Терена.

М. Островерха

З діяльности Відділу Українського Лікарського Товариства в Америці Метрополії Ню Йорк

9-го квітня відбулися річні загальні збори Відділу УЛТА Метрополії Ню Йорк. Збори відкрив голова Відділу д-р Юрій Кушнір. На предсідника зборів покликано д-ра Романа Осінчука, на секретаря Степана Ничая.

Звіти складали: голова д-р Ю. Кушнір, секретар д-р Ол. Лятишевський, та скарбник д-р Ю. Трухлий. Відділ начислює 160 членів, з того на жаль тільки половина активних. Прийнято 8 нових членів. В діловому році Управа мала 9 засідань, крім того відбулися 4 ширші сходини з науковими рефератами. До найбільше успішних імпрез належить зачислити з'їзд делеґатів УЛТА, товариську зустріч на Союзівці, врешті традиційний баль. Д-р Кушнір дякував членам уступаючої Управи за співпрацю і звернув увагу на брак заінтересування та інертність поважного числа членів.

Звіт Контрольної Комісії подав д-р Б. Олесницький, та дав внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі, який одноголосно прийнято. До нової Управи ввійшли: д-р. М. Зарицький - голова, д-р Р. Граб - 1 - ший заст. голови, д-р Б. Панчук 2 - ий заст. голови, д-р А. Тершаковець - секретар, д-р Степан Ничай - скарбник. Контрольна Комісія: д- Ю. Кушнір, д-р Ю. Трухлий, д-р С. Корінець.

В дискусії порушено багато актуальних питань, між іншими: заактивізувати загал членства, продовжувати фінансову допомогу на громадські та харитативні цілі, затіснити зв'язок з іншими громадськими інституціями та належно приготовитись до 10 - літніх святкувань, що мають відбутись в Торонті 28 - 29 травня ц. р.

На цьому збори закінчено.

С Н.

Помер ген.-пор. Теодор Давкантас

(єдо) 10. квітня відійшов у вічність у Буенос - Айресі ген. - пор. Теодор Давкантас, визначна постать литовського народу і великий приятель народу українського. Того дня вранці він був присутній на урочистій Академії, якою хорватська національна спільнота відзначала XIX річницю проголошення Хорватської Незалежноїш Держави. Запрошений взяти з цієї нагоди слово, як голова міжнаціональної організації „Визволення Европи", генерал Давкантас виголосив сильну промову проти московського імперіялізму, що загрожує всьому вільному світові, закликаючи всіх присутніх боронити ідеали національної свободи аж до смерти. Палкі оплески не раз переривали промову, що її промовець, як і завжди, виголошував із патріотичним патосом. Проте, сходячи зі сцени і приймаючи вислови признання й подяки від провідних людей хорватської спільноти, що його оточили, він нараз, серед оваційних оплесків, похитнувся і був би впав, коли б його не підхопили найближчі друзі. Генерал Т. Давкантас помзер від розриву серця, від надмірного зворушення.

Народжений 1884 р., Т. Давкантас, закінчивши Військову Морську Академію в Петербурзі, за першої світової війни служив у російській фльоті і в 1916 р. в ранзі капітана фреґата щасливо перевіз до Франції 14,000 російських вояків, за що був удекорований від президента Франції відзнакою Леґіону Чести. З вибухом російської революції і проголошенням незалежности Литовської Республіки, Т. Давкантас віддав свої сили й знання на службу Батьківщині, а що Литва не мала відповідної морської сили, то був примушений перейти на іншу працю і дістав призначення в 1919 р. на секретаря генерального консульства Литви в Лондоні. В 1922 р. займав відповідальний пост директора Воєнної Академії в Ковні. З 18 червня 1924 по 26. жовтня 1925 був міністром військових справ Литви. З 1925 по 1930 викладав геофізику. У перерві своєї педагогічної діяльности в серпні 1927 і 1928 роках провадив міністерство військових справ, а від 1928 по 1930 рік входив як депутат у склад парляменту. В 1929 р. дістає призначення бути вповноваженим міністром Литви в Бразилії, а з 1931 і в Арґентині (до 1935 р.). Повернувшись до Батьківщини, Т. Давкантас далі займався своєю громадською й політичною діяльністю, але коли в 1940 р. Московські червоні імперіялісти окупували Литву, Т. Давкантас зазнає в'язниці, в якій перебував з січня по червень 1941 р. Звільнений, викладав по 1944 р. географію в віденському університеті. Опинившись нарешті на еміґрації, Т. Давкантас був секретарем литовського посольства в Лондоні, звідки в 1950 р. виїхав до Буенос Айресу, де й залишався до останніх днів свого завжди активного життя, перше як член, а потім і голова Комітету Поневолених Націй, що прибрав пізніше назву „Визволення Европи", об'єднуючи представників 14 націй, а саме: Азербайджану, Білоруси, Болгарії, Хорватії, Словаччини, Словенії, Естонії, Латвії, Грузії, Угорщини, Литви, Півн. Кавказу, Румунії і України. Промовляючи від імені всіх цих націй, ген. Т. Давкантас гідно закінчив своє життя.

Під час всієї громадської й політичної діяльности, ген. Т. Давкантас усе виступав, як переконаний приятель української державної незалежности, знаходився в приязних зв'язках із сл. п. полк. Є. Коновальцем, і будучи литовським представником в Буенос Айресі, завжди брав участь в українських святах державницького характеру, нерідко виступаючи на них із привітальними промовами.

В. Й. П.

Перед посвяченням нової української кат. церкви в Озон Парку, Н. Й.

Українська громада в Озон Парку готовиться до великого свята. В неділю 14-го травня Преосвященіший Кир Амброзій Сенишин в асисті численного духовенства довершить чину посвячення новозбудованого храму Покрова Пречистої Діви Марії.

Це небуденне досягнення української громади в Озон Парку, коли взяти до уваги, що вона невелика, бо начисляє всього сто родин. Тихо й без розголосу трудилася громада впродовж чотирьох років під проводом свого пароха Всеч. о. Семена Квартучі, з подивугідною жертвенністю не тільки збудувала новий храм, але теж і вивінувала його так, що ця церква тепер є одна з кращих наших храмів в Ню Йорку.

Особливістю нового храму є пребагата мозаїка ікон, які виконані в Італії, з чудовим запрестольним образом, вітражовими вікнами, що в цілому справляють небуденне враження на всіх відвідувачів, а особливе чужинців, які зорганізовано (ветерани, скавти і католицькі групи) запрошуються на Богослуження та подивляють красу нашого обряду.

Треба щиро вітати українську громаду в Озон Парку з цим видатним успіхом, що збагачує надбання цілої української спільноти в цій країні.

Л. М.

● В Онтарійському Ветеринарному коледжі д-р Г. С. Ровселл переводить досліди, бо хоче виплекати свині, які не хорували б. Досі там народилося вже при допомозі „цісарського розтину" 250 поросят, які є вільні від вірусів, що на них найчастіше нездужають свині. Ці поросята дають до ізольованих приміщень, щоб не заразилися якимись недугами. Над цими свиньми переводитимуть ветеринарні лікарі досліди.

● Франція запротестувала проти напастливих і крайньо ворожих радіопередач, що їх надає Марокко з колишньої американської радіостанції в Танжері. Окремі передачі відтіль йдуть під гаслом „Радіо Альжир" та „Радіо Сагара" і пропаґують самостійність Альширу й викинення відтіль французів.

Ансамбль „Розвага" приїжджає до Дітройту

Леонід Яблонський

Театральний ансамбль „Розвага" з Торонта, що з великим успіхом поставив у столиці Онтаріо нову гумористичну - музичну ревію „Під веселим оборогом", приїжджає, як довідуємося, до Дітройту. Вистава ревії „Під веселим оборогом" відбудеться у Дітройті в суботу 14. травня ц. р.

У Торонті ця ревія ішла вже чотири рази при повних залях. Літературним керівником „Розваги" є Софронів-Левицький, музичним — Леонід Ябцьо - Яблонський, сценічне оформлення виконав мистець Мирон Левицький, адміністратором є Володимир Довганюк.

З ОКРУШКІВ ТИЖНЯ

ДВА МІЛЬЙОНИ!..

Такий вже звичай у цій країні, що вартість і силу одиниці та спільноти завжди міриться доляром. Навіть в любовних справах часто почуєте приятельську пораду. — Той селепко має вартість новенького Понтіяка, плюс три тисячі готівки в банку!

Коли ми вже при банках, то зайдім до Української Щадниці при Линдлей вулиці у Филаделфії. Сьогодні вона святкує, так сказати б по-американськи, свій другий „биртдей", бо вчора книговод зареєстрував в касовій книзі два мільйони долярів, що їх осягнено після довгих років мозольної праці.

Д-р Галан, президент Щадниці, задоволено усміхається і розказує цікавим про цю знаменну подію. — Це панове, легко сказати два мільйони, але щоб їх осягнути в тутешніх умовах, треба було аж кількох десяток років наполегливих ощадностей нашої патріотичної спільноти. Цю фінансову інституцію збудували сорок років тому українські люди, а після останньої війни включилися в її будову і нові еміґранти. Правда, одні будували, а другі дивилися збоку і критикували, але в нас такі речі на денному порядку, тому краще про це і не згадуймо. В кожному разі, сьогодні ми всі радіємо і гордимося ростом українського банку, бо це наша рідна інституція.

Пан президент поглянув на велику мапу, розмальовану на фронтовій стіні, і продовжував. — Щоб мати приблизну уяву, що значить сума двох мільйонів долярів, приймім, що ми зліпили однодолярові банкноти в довгу стрічку. Нею ви можете получити Филаделфію з Гартфордом в стейті Коннектикат. Скільки ж років праці і мільйонів ощадностей потрібно, щоб ця стрічка досягнула України, вже легко порахуєте самі, мої панове!

Я дивився на кольорову мапу світу і подумав собі. Та порахувати може навіть абсольвент нашої парохіяльної школи, що сяк-так засвоїв собі табличку множення, але зложити тих кількадесять мільйонів — не легка справа. Хоч, якби наші патріоти витягнули хоч би десяту частину своїх вкладів, які держать в інших банках, і перенесли до Щадниці, то можна б побудувати з однодолярівок не стрічку, але напевно „скайвей" через Атлантик, до самого Хрещатика!

Приємно дивитися вечером на неоново освітлений напис Щадниці: „Ukrainian Savings & Loan Ass'n". Особливо це перше слово так сантиментально нас лоскоче по душі і звертає увагу чужинцям. Багато з них заходить туди і складає свої ощадності. Це доказ їхнього довір'я до нашої установи. Зате ви побачите рідного патріота, що затиснувши в кишеню „пейду", обходить десяту вулицю, щоб хтось не побачив, як він прямує до іншої інституції.

Ось вам віз-і-перевіз. Такий вже звичай у нас завівся, що клич „свій до свого" використовуємо тільки у випадку, якщо заліземо в якусь біду і потребуємо допомоги. Зрештою, тут вільна країна і кожний робить з своїми грішми, що йому подобається. Аякже!

О. Білик

Москва керує комуністичними аґентами в Латинській Америці

Ню Йорк. — Директор Центральної Розвідчої Аґенції Аллен В. Доллес заявив, що Москва керує комуністичними аґентами в Середущій і Південній Америці, щоб викликати там революції. Доллес сказав: „Латинсько - американські комуністи підшиваються під націоналізм і дбайливо стараються навіть не згадувати про своє відношення до комунізму. Вони всіми силами стараються зліквідувати проамериканські впливи і роздмухують революційні кличі та юдять проти ЗДА, які, нібито всьому винні". Директор Доллес твердить, що Кремль дав наказ південно - американським комуністам трохи більше як рік тому, ще на 21-му Конґресі Комуністичної партії в Москві. І ці накази й гасла є дбайливо здійснювані, бо комуністичні аґенти працюють в тому напрямку, щоб Латинську Америку звільнити від „панування Північного Колоса, це значить від ЗДА". Комуністи плянують запанувати над світом при допомозі економічного підбою, а свої великі збройні сили втримують на те, щоб вдержати в шаху своїх сателітів, які увесь час змагають до того, щоб відорватися від Москви, але ці змагання не можуть здійснитися, бо Москва своєю зброєю на це не дозволяє.

Кеннеді заявляє, що треба було б судити того президента, який слухав би наказів Папи

Чарлзтон, Вест Вірджінія. — Сенатор - демократ із Массачусетс Джан Ф. Кеннеді, який є католиком і старається про найменування на кандидата на президента, заявив на радіовій програмі, що треба „віддавати під суд того президента ЗДА, який слухав би наказів Папи". Сенатор Кеннеді повторив свою давнішу заяву про відділення Церкви від Держави і сказав про себе таке: „Я не приймаю, не приймав і не буду приймати жадних наказів від Папи". Він пригадував, що вже були два головні судді Найвищого Суду ЗДА католиками, три канадійські прем'єри міністрів, президент Франції де Ґоль і канцлер Західньої Німеччини Конрад Аденауер є католиками і ніхто не може сказати, що Папа на них впливає. Коли б навіть Папа старався впливати на президента ЗДА, то це було б гріхом піддаватися цим впливам, бо Президент присягає на Біблію, що буде обороняти Конституцію цієї країни і буде діяти так, як цього вимагає Конституція.

В Індонезії студенти здемолювали голляндську амбасаду

Якарта. — Коло 500 індонезійських студентів, демонструючих проти Голляндії у зв'язку з її проголошенням щодо скріплення голляндських військ в Західній Ґвінеї, на яку має претенсії Індонезія, вдерлися до будинку голляндської амбасади в столиці Якарті, здерли і подерли голляндський прапор та понищили меблі, портрети голляндської королеви Юлiянни і королеви-матері Вільгельміни та наробили всякої іншої шкоди, разом на багато тисяч долярів. Речник індонезійського уряду спершу висловив „жаль" з цього приводу на руки голляндського шарже д'аффер і запевнення, що шкода буде повернена, але згодом офіційний комунікат „відкликав" ті перепросини Голляндії. Між Індонезією та її колишньою колоніяльною володаркою Голляндією існують перманентно напружені відносини саме з уваги на Західню Ґвінею, якої Голляндія не хоче передати Індонезії. Тому Індонезія перевела вже вивласнення голляндських мастків та низку інших економічних репресій. Дипломатичні взаємини все ж формально не зірвані.

Ворошилов зрікся титулярного президентства СССР — Брежнєв його наступником

Москва. — На с[illegible]нішньому засіданні Верховного Совєту 79-літній маршал Климентій Ворошилов, голова Веврховного Совєту,з становищем якого зв'язаний титул — в західньому розумінні — „президента" Совєтського Союзу, зрікся того свого становища з уваги на пізній вік і погане здоров'я. На пропозицію Хрущова негайно призначено на його місце 54-річного Леоніда Брежньова. Хрущов розцілувався при цій нагоді з Ворошиловим, прославляв його заслуги для большевицької революції та надав йому ще один ордер Леніна й ордер „героя Совєтського Союзу." Леонід Брежньов — за професією металюргійний інженер, в останній війні мав ступінь генерал-майора, тепер має ступінь генерал - позучника, від 1952 року є членом Центрального Комітету Компартії СССР, а від 1957 року є членом президії ЦК. Займав різні партійні позиції з доручення Москви в Україні до 1950 року, був теж в Казахстані. Першим головою Верховного Совєту, чи пак титулярним головою совєтської держави, був, з вибору Леніна, Яков М. Свердлов, після того були Міхаїл І. Калінін, Ніколай Швернік, врешті від 1953 року — Климентій Ворошилов. Він не мав ніколи ніякого фактичного впливу, а коли Хрущов їхав до Америки, то поминув його і привласнив собі самому титул голови держави.

Індійський прем'єр Неру відвідав Париж і конферував з през. де Ґолем

Париж. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру, який перебуває в Лондоні на конференції Британського Коммонвелту, прибув в минулу неділю до Парижу й відбув спершу вдвійку одногодинну розмову з през. де Ґолем, а після того нараду ще й з участю прем'єра Мішеля Дебре й міністра закордонних справ Моріса Кув де Мурвіля. Ці наради названо потім „корисними і сердечними". Обговорювано справи, що їх мають розглядати на конференції „на вершинах" в наступному тижні, як теж ситуацію на Далекому Сході і в Африці. Між індійським прем'єром та французькими державними мужами стверджено одностайність поглядів на проблеми міжнародного роззброєння та допомоги відсталим країнам. Зате Неру є прихильником повного припинення всяких атомових дослідів, а де Ґоль не хоче резиґнувати з права Франції переводити такі досліди, поки інші держави не виречуться атомової зброї і не почнуть нищити її склади.

● **В Ню Йорку** живе 99-річний суддя в Мангеттані Джекоб Маркс, який каже про себе, що „він є найстаршим суддею у ЗДА, а можливо навіть в цілому світі". Тайна його довголітности — він не денервується і виглядає на 20-30 років молодше. Коли б адвокати знали, що він наближається до 100 років, то він не мав би спокою і не міг би працювати.

● **У Швеції** всі компетентні військові і цивільні чинники погодились, що треба створити становище одного головного команданта всіх збройних сил країни, біля якого шефи суходільної армії, фльоти і летунства діяли б як співробітники з дорадчим голосом. Ця реформа має ще перейти через парлямент.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Оцим повідомляється членів 204 Від., що Місячні Збори відбудуться в суботу, 14-го травня 1960 р., в год. 7-ій веч., в УНДомі — 140 Друга Еве., число залі 25. Проситься довгуючих членів вирівняти свої залеглости, бо в противному разі будемо змушені подати їх до суспензи. — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Мир". Відд. 324, повідомляє, що Звичайні Місячні Збори відбудуться в суботу, 14-го травня 1960 р., в год. 7-ій веч., Просимо прибути і вирівняти членські вкладки та полагодити деякі важливі справи. — С. Барабах, предс.; І. Струк, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Б-во св. І. Хрестителя, Від. 270, повідомляє своїх членів, що Надзвичайні Збори відбудуться в суботу, 14-го травня 1960 року, в год. 7-ій веч., в приміщенні УНДому, при 90-96 Fleet St. На порядку маємо важливі справи, як справа 40-літнього ювілею нашого Відділу. Просимо прийти на означений час. — Т. Гіль, предс.; М. Баран, фін. секр. і касир; С. Островський, рек. секр.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 369, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в год. 4-ій по пол., в церковній залі. Проситься членів вирівнювати свої залеглості. — Управа.

БРУКЛИН, Н. Й. — Управа Т-ва „Запорозької Січі", 325 Відд. подає до відома місцевим і позамісцевим членам, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 14-го травня 1960 р., в залі УНДому, при 216-218 Гренд вул., точно в год. 8-ій веч. Управа запрошує прибути на Збори, щоб полагодити деякі важливі справи та вплатити членські вкладки. — Й. Лисогір, предс.; І. Малик, рек. секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Управа 175 Відд., Б-во ім. св. о. Миколая, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в УНДомі, при вул. Martin. Проситься членів прибути та вплатити членські вкладки, а довгуючих — залеглості. — Управа.

ДІТРОЙТ, Миш. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 75, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в залі УНДому, при вул. Мартін. Проситься членів прибути, бо маємо деякі справи до полагодження, як також повідомляємо, що голова нашого Відділу, Василь Чмир зрікся посту предсідника, а його функції буде виконувати місто-голова П. Рогатинський. Просимо вирівнювати свої чл. вкладки. — П. Рогатинський, предс.; П. Павлик, кас.; Б. Верещинський, фін. секр.

ШИКАГО, Ілл. — Збори Б-ва св. о. Миколая, Відд. 106, відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в Домі Відділів, при 843 Н. Вестерн Еве., в год. 12-й впол. Просимо всіх членів та членкинь прибути на Збори, а довгуючих членів зокрема вирівняти залеглі вкладки. Члени, які залягають із вкладками більше чим 3 місяці будуть суспендовані. — А. Іванюк, предс.; Г. Дацьків, фін. секр.; М. Попель, кас.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 219, відбудуться в суботу, 14-го травня 1960 р., в год. 7-ій веч. Проситься про численну участь. На Зборах можна вплачувати свої членські вкладки. — Управа.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во „Подільська Січ", Відд. 8, повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в залі Клюбу, при 13 Washington Ave., в год. 2-ій по пол. Просимо прибути та привести нових кандидатів на членів УНСоюзу. — П. Гарасимів, предс.; В. Мандзій, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — 292 Відд. Б-ва ім. св. І. Хрестителя, запрошує членство Відділу, прибути на Місячні Сходини, які відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р. в год. 1:30 по пол., в приміщенні УНДому, — при вул. Мартін. Маємо важливі справи, тому просимо прибути на вище поданий час. — П. Кізел, гол.; Д. Сулима, секр.

ШИКАГО, Ілл. — С-во Благовіщення, Відд. 125, повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в год. 1-ій по пол., при N. Western Ave. Просимо довгуючих членів вплачувати залеглі членські вкладки. — І. Подола, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 156, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в Громадському Домі. Просимо прибути, з огляду на важливі справи, як: інформації щодо цін виїзду на Союівку, справа Бенкету та інші. — В. Новак, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо — С-во Преч. Діви Марії, Відд. 112, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., по 3-ій і 4-ій Службі Божій, в церковній залі. Просимо про численну участь. — М. Купер, секр.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349 повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., від год. 2-ої по пол., в залі Дому Ветеранів, при вул. Вашинґтона. Проситься всіх членів точно прибути. — Управа.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Відд. 182, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в парафіяльній залі при 45-47 Hope Ave. в Пассейку, Н. Дж. Проситься всіх членів прийти на Збори та вирівняти свої вкладки. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367, відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в год. 1:30 по пол, в церковній залі. Просимо, щоб всі члени явилися на Зборах та, по можності, заплатили вкладки за два місяці, з огляду на те, що і касир і секретар будуть зайняті в місяці червні і в тому місяці Збори не відбудуться. Довгуючих членів просимо вирівнювати свої членські залеглості. — Г. Лилак, предс.; Т. Песко, кас.; В. Попович, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., точно в год. 2-ій по пол., в церковній залі Просимо прибути на означений час. Маємо до полагодження важливі справи. Довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглі вкладки, бо Відділ не буде покривати залеглостей із своєї каси. Є. Геруля, предс.; К. Ярославська, кас.; С. Гунька, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Відд. 397 повідомляє своїх членів, що побір вкладок буде в суботу, 14-го травня 1960, від год. 3-4 по пол., і в неділю, 15-го травня 1960, від год. 12-1:30 по пол. — І. Скочиляс, пред.; О. Штогрин, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Дністер", Відд. 430, подає до відома своїм членам, що побір вкладок за місяць травень відбудеться в суботу, 14-го травня 1960 р., в Укр. Клюбі, при 23 і Бравн вул., в год. 7-9 веч., і в неділю, 15-го травня 1960 р., в Укр. Клюбі, при 847 Н. Френклін вул, в год. від 11:30-1:30. Просимо прибути в означеному часі і вирівняти всі свої вкладки. — Р. Дяків, О. Вакай, Р. Книш.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 371, відбудуться в п'ятницю, 13-го травня 1960 р., в год. 8-ій веч., в Січовій залі, — 18th Ave. Прохається членів приносити свої вкладки на Збори Відділу. — І. Оверко, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Варанюк, секр.

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Б-во Пресв. Тройці, Відд. 320, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го травня 1960 р., в год. 1:30 по пол., в Укр. Горож. Клюбі — 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прибути на означений час і вирівняти свої залеглості. — Д. Пісецький, предсідник; І. Малко, секр.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Посмертні Згадки

Денис КАЧМАРИК, — член Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 138 в Glastonbury, Conn., помер 23-го квітня 1960 р., проживши 72 роки. До Б-ва та УНСоюзу вступив 1917 року. Полишив у глибокому смутку дружину Марію, яка також є членом УНСоюзу. Покійний похов із села Тернавка, пов. Переворськ, Зах. Україна. В Похороні взяли участь Родина, Члени Б-ва та Знайомі. Тлінні останки поховано на місцевому українському цвинтарі. — Вічна Йому Пам'ять!

С. Кушкевич, секр.

Анна КРУЛ, членкиня Б-ва св. Григорія, Відд. 24 УНСоюзу в Ранкін, Па., померла несподівано на удар серця, 7-го квітня 1960 р., на 63-му році життя. Покійна походила із села Старява, пов. Добромиль, Зах. Україна. Полишила в глибокому смутку чоловіка Антона, 2 синів, невістки та 6 внуків. Похорон відбувся 11-го квітня 1960 р., при участі Родини, Членів Б-ва, Краянів та Приятелів, з церкви св. Михаїла. — Чоловік Покійної Антін дякує усім, що так масово взяли участь в Похороні та за відпровадження Покійної на цвинтар Монанґа Гела в Норт Брадок, Па. — В. Й П.

Н. Щур, секр.

Николай ЛЕБЕДЬ, довголітній член Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 325 УНСоюзу в Брукліні, упокоївся в Бозі дня 24 квітня 1960 р. Покійний народився 1904 р., в селі Стрілиська Нові, пов. Бібрка, Західня Україна. Полишив у тяжкому горю дружину Катерину, 2 синів: Івана і Михайла, синову Амілю, 2 внуків та близьку і дальшу родину. В дні 27-го квітня, в год. 7:30 Веч. о. декан В. Андрушків відправив Парастас в похоронній каплиці, а 28-го квітня, в год. 9-ій ранку, о. декан Андрушків відправив прощальний Молебень, після якого тіло Покійного перевезено до церкви св. Духа, в Брукліні, Н. Й., де відправлено Службу Божу. Покійного поховано на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж. — Родина Покійного передають щиру подяку Всім жертводавцям та усім учасникам, що віддали останню прислугу Покійному. — Вічна Йому Пам'ять!

І. Малик, секр.

Український Народний Союз і „Свобода" це твердиня українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичних, соціяльних та культурних змаганнях нашої іміграції в Америці.

ТАРЗАН, ч. 4451. Проти комахолюдей.

"THAT MOUNTAIN IS THE HOME OF THE TERRIBLE INSECT MEN," SAID THE KING. "THEY DWELL UNDERGROUND, AND EMERGE AT NIGHT TO PILLAGE AND PLUNDER!"

"THEY HAVE STARVED US, TAKEN SLAVES— TO RESIST IS USELESS."

"IT IS NOT USELESS!" TARZAN ANSWERED. "STOP BEING COWARDS AND JOIN ME. WE'LL DESTROY THESE CREATURES!"

Оця гора — це мешкання цих жахливих комахолюдей, — сказав король. — Вони ти… живуть під землею і вилазять вночі грабувати і плюндрува- L…

— Вони нас морили голодом, брали невільників. Некорисно їм противитися.

— Це є корисно, — закричав Тарзан. Не будьте тільки боягузами і пристаньте до мене. Ми знищимо ці потвори!